

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัด
เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวกมลลักษณ์ ดิษยนันท์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
อาจารย์ร่ำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย	กรรมการ
นายพงษ์พันธ์ นันทขว้าง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบุลย์ สุทธสุภา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ศักยภาพ ในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ศักยภาพของสมาชิกและชุมชน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้านใน จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ สมาชิกกองทุน 170 ราย และคณะกรรมการ 170 ราย ใน 34 หมู่บ้าน การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ใช้การสนทนากลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน เริ่มจากการมีส่วนร่วมของ สมาชิกและชุมชน ตั้งแต่การรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน กำหนดวัตถุประสงค์ของ การจัดตั้ง สมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนฯ ในระดับดี รวมถึงการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ของกองทุนหมู่บ้าน และร่วมปฏิบัติตามระเบียบที่ตั้งไว้ มีการสมัครเข้าเป็นสมาชิกมากกว่าครึ่ง หนึ่งของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน ร่วมดำเนินกิจกรรมกองทุนร่วมกัน (เช่น การระดมทุน การถือหุ้น การฝากออมทรัพย์สัจจะรายเดือน) สมาชิกและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านให้ ความร่วมมือในการประชุมสม่ำเสมอ คณะกรรมการได้จัดทำรายงานการประชุม จัดทำบัญชี

ชี้แจงให้สมาชิกทราบเป็นครั้งคราว มีความโปร่งใสในการบริหารจัดการเงินกองทุนฯ และสมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านของตนเอง

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับ ศักยภาพของสมาชิกและชุมชนพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับปานกลาง จากการสนทนากลุ่มสรุปได้ว่า กรรมการมีความรู้ในระดับปานกลาง สมาชิกและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลางและดี ตามลำดับ

ปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่ คือ เงินกองทุนไม่เพียงพอ ควรปรับเพิ่มให้เหมาะสมกับขนาดของหมู่บ้าน อัตราดอกเบี้ยสูง ระยะเวลาการกู้ยืมสั้นเกินไป ควรปรับลดอัตราดอกเบี้ยและขยายระยะเวลาการกู้ยืมตามลักษณะโครงการ คณะกรรมการยังขาดเงินทุนในการบริหารจัดการ และค่าตอบแทน ควรมีการจัดสรรเงินทุนในการบริหารจัดการ ค่าตอบแทนหรือเบี้ยเลี้ยงให้แก่คณะกรรมการให้เพียงพอเพื่อเป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน ควรจัดเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาดูแลช่วยเหลือเป็นระยะ ๆ ควรมีระยะเวลาในการศึกษาข้อมูลก่อนการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขยายผลของกองทุนหมู่บ้าน เช่น ส่งเสริมอาชีพ และจัดหาตลาดผลผลิต เป็นต้น

Independent Study Title	Potential and Problem of Village Fund Management in Chiang Mai Province		
Author	Miss Kamolluck Disayanunt		
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension		
Examining Committee			
	Assoc. Prof. Dusdee	Nalampang	Chairman
	Lect. Rampaipan	Apichatpongchai	Member
	Mr. Pongpan	Nandakwang	Member
	Assoc. Prof. Dr. Paiboon	Suthasupa	Member

Abstract

The objectives of this study were to study the potential of village fund management of members and committees and to identify its problem and obstacle in Chiang Mai province.

The sample consisted of 170 members and 170 committees in 34 selected villages. Data collection was done through questionnaires and focus group. As for quantitative data analysis, frequency, percentage, arithmetic mean, maximum, minimum and standard deviation were used while qualitative data analysis, focus group was applied.

From research findings, it was found that the potential of managing village fund started from the participation of members and community such as group establishment and objectives setting. Most members and committees had knowledge concerning village fund at good level. They participated in sharing ideas, working decision in regulation setting. Half of the households in the village applied for the membership. They participated in village fund activities (e.g. fund raising, share holding and monthly fund deposit). They also attended the meeting regularly. The committee practiced meeting agenda, bookkeeping and informing

members occasionally and transparency. Most members agreed to manage their fund by themselves.

As regards the potential of members and community, it was found that most village fund members and committees had knowledge at moderate level; the participation of members and committees in village fund was at moderate and good level respectively.

Problems and recommendations in managing village fund were shortage of fund and it should be increased according to the village size. High interest rate and too short credit term should be improved by reducing interest rate and lengthen the credit term. Besides, the committee still lack of fund management and per diem and it should be adequately allocated as incentive. The authority should take care of them periodically. Village survey should be done before launching village fund program. The coordination among agencies concerned should be strengthened in order to expand the program, e.g., occupation promotion and marketing outlets, etc.